

SIDAAMU DAGOOMU QOQQOWI MOOTIMMA AFFINI GAAZEEXA

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት አፍኒ ጋዜጣ

SIDAAMA NATIONAL REGIONAL STATE AFFINI GAZETA

1^{ki} Diro Kiiri 14

Hawaasa, Badheessa 20, 2013
M.D

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma
Amaale Mini Allaalshi Hundaanni Fulinoho

በሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ምክር
ቤት ጠባቂነት የወጣ

፩ኛ ዓመት ቁጥር ፲፬

ሀዋሳ፣ መጋቢት ፲፬ ቀን ፳፻፲፫
ዓ.ም

Amado

Wodhote Kiiri 14/2013

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Dooggate
Biilloonyi Biilloonyenna Loosu Qeecha Murate
Fultino Wodho ..... Qoola ....

ማውጫ

ደንብ ቁጥር ፲፬/፳፻፲፫

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የመንገዶች
ባለሥልጣንን ስልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣ
ደንብ ..... ገጽ ....

Wodhote Kiiri 14/2013

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Dooggate
Biilloonyi Biilloonyenna Loosu Qeecha Murate
Fultino Wodho

ደንብ ቁጥር ፲፬/፳፻፲፫

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የመንገዶች
ባለሥልጣንን ስልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣ
ደንብ

Doogote ijaarshi loosu annimatenni ha'runsannonna
qorqorsha assanno bisi biilloonyenna loosu qeecha
seerunni mura hasiissinohura;

የመንገድ ግንባታ ሥራን በባለቤትነት የሚከታተልና
የሚቆጣጠር አካልን ሥልጣንና ተግባር በሕግ
መወሰን በማስፈለጉ፤

Doogote awutaare amadooshshe woyyeessatenna
doogote awutaare tuqishsha wiinamino garinni
lossate dandaamanno gede qoqqowoho deerransa
agadhithino doogga loosanna hattono gatamarsha
gumulsiisatenna dhuka lossatenni loosu aana

የመንገድ አውታር ይዞታን ለማሻሻል እና የመንገድ
አውታር ሽፋን በፈጣን ሁኔታ ለማሳደግ እንዲቻል
በክልሉ ደረጃቸውን የጠበቁ መንገዶች ግንባታና
ጥገና የማስፈጸም አቅም በማጎልበት ተግባራዊ

Mittu Waagi ....
ያንዱዋጋ

AFFINI GAAZEEXI P.S.K .....
አፍኒ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ....
Web address: www.affinigazet.gov.et

hosiisate hasiissanno gumaame massagonna tekiniikete ikkadimma kalaqa hasiissinohura;

Qoqqowu giddo doogote isilaanchima xe'ne korkaatinni iillitara dandiitanno tiraafikete dano hattono danote kaiminni kalaqantanno mannu reo, mannu bisinna jajju gawajjo balanxe gargara hasiissinohura;

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma jeefisiisaanote amaale mini qoqqowu mootimma jeefisiisaano bissa uurrisate, biilloonyenna loosu qeecha murate fulino laallawa kiirro 3/2012 quwa 10 cinaancho quwa 12 iima uynoonisi biilloonyi kaiminni tenne wodho fushshino.

1. Ha'rancho Umo

Tenne wodho “Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma Dooggate Biilloonyi Biilloonyenna Loosu Qeecha Murate Fultino Wodho Kiirro 14/2013” yine woshshinara dandiinanni.

2. Tiro

Qaalu horo wole tiro uytannota ikka hoogguro tenne wodho giddo:

1. **“Doogote”** yaa Federaalete doogo awutaare biso ikkitinokki qoqqowu giddo heedhanno biilloonyu hundaanni loosantannona gatamaramanttanno diizayinete istaandardese “DS6” nna hakuyii alee ikkitino doogga ikkitanna dooggate qoqqowi giddo afantanno buussa, kalwertuwa, wayi dirranno

ለማድረግ የሚያስፈልገው ውጤታማ አመራር እና የቴክኒክ ብቃት መፍጠር አስፈላጊ በመሆኑ፤

በክልሉ በመንገድ ጥራት ጉድለት ምክንያት ሊደርስ የሚችለውን የትራፊክ አደጋ እንዲሁም ከአደጋ የተነሳ የሚፈጠረውን የሰው ሞት፣ የሰው አካልና የንብረት ጉዳት አስቀድሞ መከላከል በማስፈለግ፤

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት መስተዳድር ምክር ቤት የክልሉን አስፈጻሚ አካላት ለማቋቋም፣ ስልጣንና ተግባር ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር ፫/፳፻፲፪ አንቀጽ ፲ ንዑስ አንቀጽ ፲፪ ላይ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል።

1. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ “የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የመንገዶች ባለሥልጣንን ስልጣንና ተግባር ለመደንገግ የወጣ ደንብ ቁጥር ፲፬/፳፻፲፫” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

1. **“መንገድ”** ማለት የብሔራዊ መንገድ አውታር አካል ያልሆነ በክልሉ ውስጥ የሚገኝ በባለሥልጣኑ የሚገነቡና የሚጠገኑ የዲዛይን ስታንዳርዳቸው ከዲ.ኤስ-6 (DS6) እና ከዚያ በላይ መንገዶች ሲሆኑ በመንገዶቹ ክልል ውስጥ የሚገኙ ድልድዮችን፣ ፉካዎችን፣ የውሃ መውረጃ ጦኞችን፣ ፎርዶች፣ በመንገድ ዳር የሚሰሩ ካቦችን፣

tuubbuwa, forduwa, dooggate gamira loonsanni kaawe, tiraafiikete hobbaate malaattanna labbannore hanqaffannote; 2. “Dagoomu Doogo” yaa qoqqowu mootimma doogote poolise kaiminni qooxeessu daga woxinsanninna wolqansanni woy kaa’looshshunni loossannonna gatamartanno doogoti; 3. “Doogote Looso” yaa doogote ijaarsha, gatamarshanna deerra woyyeessate assooteeti; 4. “Doogote Gatamarsha” yaa biilloonyunni loonsoonni woy dagoomunni loosante deerrinsa lophate kaiminni biilloonyu adhino doogga keeraanchimma agaratenna guuta owaante uytanno gede assate assinannita rosantino, yannanitanna wiinamu doogote gatamarshi loossa amadanno; 5. “Distirikitete Borro Mine” yaa biilloonyu wodhotenni uynoonni biillonyenna loosu qeecha tantanamino garinni loosate doogote marawe hedote giddo worino garinni qoqqowo mereersitanno qooxeessuwara tantanamino sinu borro mineti; 6. “Pirojekite” yaa mannu wolqa, baajeete, kaampenna hasiishshu garinni hodhisaanonna doogote loosi maashiinerubba gaamme loonsanni doogote latishshi looso yaate. 7. “Qoqqowo” yaa Sidaamu Dagoomu Qoqqowooti;	የትራፊክ ደህንነት ምልክቶችንና የመሳሰሉትን ይጨምራል፤ 2. “የኅብረተሰብ መንገድ” ማለት በክልሉ መንግስት የመንገድ ፖሊሲ መሠረት የየአካባቢው ሕዝብ በገንዘብና በጉልበቱ ወይም በእርዳታ የሚያስራውና የሚጠግነው መንገድ ነው፤ 3. “የመንገድ ስራ” ማለት የመንገድ ግንባታ፣ የጥገና እና የማሻሻል ተግባር ነው፤ 4. “የመንገድ ጥገና” ማለት በባለስልጣኑ የተገነቡ ወይም በኅብረተሰቡ ተገንብተው ደረጃቸው ከማደጉ የተነሣ ባለስልጣኑ የተረከባቸውን መንገዶች ደህንነት ለመጠበቅና የተሟላ አገልግሎት እንዲሰጡ ለማድረግ የሚደረግ መደበኛ፣ ወቅታዊና አስቸኳይ የመንገድ ጥገና ስራዎችን ያካትታል፤ 5. “ዲስትሪክት ጽህፈት ቤት” ማለት ባለስልጣኑ በደንቡ የተሰጡትን ስልጣንና ተግባራት በተደራጀ ሁኔታ ለማከናወን የመንገድ መረብ ታሳቢ ባደረገ መልኩ በክልሉ አማካይ አካባቢዎች የተደራጀ ቅርንጫፍ ጽህፈት ቤት ነው፤ 6. “ፕሮጀክት” ማለት የሰው ሀይል፣ በጀት፣ ካምፕና እንደአስፈላጊነቱ ተሽከርካሪዎችና የመንገድ ስራ ማሸነፊዎች ተመድቦ የሚከናወን የመንገድ ልማት ስራ ነው፡፡ 7. “ክልል” ማለት የሲዳማ ብሔራዊ ክልል ነው፤

8. “Biirō” yaa qoqqowu doogote latishshinna hodhishshu birooti; 9. “Biilloonyu” yaa qoqqowu dooggate biilloonyeti.	8. “ቢሮ” ማለት የክልሉ መንገድ ልማትና ትራንስፖርት ቢሮ ነው፤ 9. “ባለሥልጣኑ” ማለት የክልሉ መንገዶች ባለሥልጣን ነው።
3. Qara Borro Mine Biilloonyuniha qaru borrote mine Hawaasi quchumira ikkitanno. Hasiishshu garinni wole dargano tantano heedhasira dandiitanno.	3. ዋና መሥሪያ ቤት የባለሥልጣኑ ዋና መስሪያ ቤት በሀዋሳ ከተማ ይሆናል። እንደአስፈላጊነቱ በሌሎች ቦታዎችም መዋቅር ሊኖረው ይችላል።
4. Hexxo Biilloonyu hexxo hundasiinni galtannota qoqqowu doogga qinaawino garinni latisatenna gashshate hattono qoqqowu doogote latishshi taalu tuqishshi noosiha ikkanno gedde injo kalaqate.	4. ዓላማ የባለስልጣኑ ዓላማ በሥሩ የሚተዳደሩ የክልሉን መንገዶች በተቀናጀ ሁኔታ ለማልማትና ለማስተዳደር እንዲሁም የክልሉ መንገድ ልማት ፍትሃዊ ስርጭት ያለው እንዲሆን አመቺ ሁኔታ ለመፍጠር ነው።
5. Biilloonyu Tantano Biilloonyeho: 1. Gashshootunni mootoo'mannohu mittu qaru loosu ha'risaanchinna layinki loosu ha'risaano, 2. Dayrekitoreetubbate deerrinni gaamantanno loosu sooreeyyenna wolootu hasiissanno loosaasine heedhannosi.	5. የባለሥልጣኑ አደረጃጀት የባለሥልጣኑ:- 1. በርዕሰ መስተዳድር የሚሾም አንድ ዋና ሥራ አስኪያጅ እና ምክትል ሥራ አስኪያጆች፤ 2. በዳይሬክቶሬት ደረጃ የሚመደቡ የሥራ ኃላፊዎች እና ሌሎች አስፈላጊ ሠራተኞች ይኖሩታል።
6. Biilloonyu Biilloonyenna Loosu Qeecha 1. Doogote latishsha mixi'ranno; dizayne qixxeessanno woy qixxaabbanno gedde assanno; 2. Doogote dizaynenna doogote loosi isilanchimma illaallisanno woy illaallisantanno gedde assanno;	6. የባለስልጣኑ ሥልጣንና ተግባር 1. የመንገድ ልማት ያቅዳል፤ ዲዛይን ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጅ ያደርጋል፤ 2. የመንገድ ዲዛይንና ግንባታ ጥራት ቁጥጥር ያካሂዳል ወይም እንዲካሄድ ያደርጋል፤

3. Doogga loosanno; gatamaranno; loosantannonna gatamarantanno gede assanno;
4. Doogote loosira hasiissanno dizayinnanna fiizibilite, qarqarunna xaadooshshu noonsa xiinxallo qixxeessanno woy qixxaabbanno gede assanno;
5. Qoqqowu doogga annimmatenni gashshanno; deerrinsa woyyaawanno gede assanno;
6. Gobbate deerrinni fultinota dooggate dizayne deerra loosu aana hossanno gede assanno; loosu aana hosase ha'runsanno;
7. Dooggate maandisete hedo bikka qixxeessanno; sheemaate gashshanno; isilanchimmate illaallishsha assanno;
8. Dooggate latishshinna gatamarshi loosira hasiissannoha mannu wolqa qajeelshanno woy qajeeltanno assanno;
9. Daga qinaawino garinni kakkaysatenni dagoomunnitanna wole doogga loosantanno, gatamarantannonna towaatantanno assanno; ogimmatenna ijaarshu uduunnichi kaa'lo assanno;
10. Doogote loosinna gatamarshi aana loossanno maamarra, shiimmaaddanna manaadda interprayzoota, manaadda loosu kontiraakiterootanna amaalano dhukinsa lophanno gede hajo la'annonsa bissa ledos loosanno;
11. Doogote horonsi'ra lainohunni kaamelu ayyrinyi bikka murano;

3. መንገዶችን ይገነባል፤ ይጠግናል፤ እንዲገነቡና እንዲጠገኑ ያደርጋል፤
4. ለመንገድ ሥራ የሚያስፈልጉ ዲዛይኖችንና የፊዚዚኪስ፣ የአካባቢና ተያያዥነት ያላቸውን ጥናቶች ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤
5. የክልሉን መንገዶች በባለቤትነት ያስተዳድራል፤ ደረጃቸው እንዲሻሻል ያደርጋል፤
6. በአገር አቀፍ የወጡ የመንገዶችን የዲዛይን ደረጃ ተግባራዊ ያደርጋል፤ ሥራ ላይ መዋሉን ይከታተላል፤
7. የመንገዶች የምህንድስና ግምት ያዘጋጃል፤ ውለታ ያስተዳድራል፤ የጥራት ቁጥጥር ያደርጋል፤
8. በመንገዶች ልማትና ጥገና ሥራ የሚያስፈልገውን የሰው ኃይል ያስለጥናል ወይም እንዲሰለጥን ያደርጋል፤
9. ኅብረተሰቡን በተደራጀ መንገድ በማንቀሳቀስ የማኅበረሰብ እና ሌሎች መንገዶች እንዲገነቡ እንዲጠገኑና እንዲተዳደሩ ያደርጋል፤ የሙያና የግንባታ ቁሳቁሶች ድጋፍ ያደርጋል፤
10. በመንገድ ግንባታና ጥገና ሥራዎች የተሰማሩትን ማህበራት፤ ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን፤ አነስተኛ ሥራ ተቋራጮች እና አማካሪዎች አቅማቸው እንዲገነባ ከሚመለከተው አካል ጋር ይሰራል፤
11. የመንገድ አጠቃቀምን በተመለከተ

12. Doogote loosira hosanno uduunne deerransanna isilanchimmansa xiinxallanno woy xiinxallisiisanno; deerra wonshitinore loosu aana hosiisanno;
13. Doogote loosira hosanno kincho, care, bushshanna woleno kore lawannore qoqqowu kalaqamu jiro baatooshshiweelo horoonsi'ranno; horonsi'rasinni gawajjantanno qooxeessubba wirro albiwa higganno assanno; basete loosidhe galtinori jajji hee'rirono qooxeessu gashshooti ledο ikke seeru garinni muro aanno;
14. Doogote aana seeriweelu assooti ikkannokki gede illaallisanno; ikke leellirono taashshate qaafo adhinanni gede assanno;
15. Doogote loosu wolootu mootimmate uurrinshubba ledο loosu sheemaate eatenni loosu loosano; baatooshshe adhanno; mootimmate faynaanse seeri garinni horoonsi'ranno;
16. Doogote qoqqowi giddo hee'rannoha seeriweelo jajja la'annonsa bissa ledο ikke kaysiisanno;
17. Doogote loosi qarqarahonna kalaqamu jiro aana miico iillishannokki gede ikkado agarooshshe assanno;
18. Rosantino loossa massagate hasiisanno biddissubbanna maanuwaalubba qixxeessanno; biiro wonsituro loosu aana hosiisanno;
19. Jajju anna ikkanno; sheemaate eanno; su'misinni qaxxaranno; qaxxaramanno;

የተሸከርካሪ ክብደት መጠን ይወስናል፤

12. ለመንገድ ግንባታ ስራ የሚውሉ ማቴሪያሎችን ደረጃቸውንና ጥራታቸውን ያጠናል ወይም ያስጠናል፤ ደረጃውን ያሟሉትን በሥራ ላይ ያውላል፤
13. ለመንገድ ግንባታ ስራ የሚውል ድንጋይ፣ ጠጠር፣ አፈር እና የመሳሰሉትን ሌሎች የክልሉን የተፈጥሮ ሀብቶችን በነፃ ይጠቀማል፤ በአጠቃቀሙ የተጎዱ አካባቢዎችን ወደነበሩበት እንዲመለስ የራሱን ድርሻ ይወጣል፤ በስፍራው የአርሶ አደር ንብረት ካለም ከአካባቢው አስተዳደር ጋር በመሆን በህጉ መሠረት መፍትሄ ይሰጣል፤
14. በመንገድ ላይ ህገ ወጥ ድርጊት እንዳይፈፀም ይቆጣጠራል፤ ከተፈፀመም የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል፤
15. የመንገድ ግንባታዎችን ከሌሎች የመንግስት ተቋማት ጋር የሥራ ውል በመዋዋል ግንባታ ያከናውናል፤ ክፍያ ይቀበላል፤ በመንግስት ፋይናንስ ህግ መሰረት ይጠቀማል፤
16. በመንገድ ክልል ውስጥ የሚገኙ ሕገ ወጥ ንብረት ከሚመለከተው አካል ጋር በመሆን ያስነሳል፤
17. የመንገድ ግንባታ በአካባቢና በተፈጥሮ ሀብት ላይ ተፅዕኖ እንዳያደርስ በቂ ጥበቃ ያደርጋል፤
18. መደበኛ ሥራዎችን ለመምራት የሚያስፈልጉ መመሪያዎችንና ማኑዋሎችን ያዘጋጃል፤ በቢሮ ሲጸድቅ ሥራ ላይ ያውላል፤

20. Wolootu kuriuu labbanno loossa loosanno.

7. Qaru Loosu Ha'risaanchi Biilloonyenna Loosu Qeecha

Qaru loosu ha'risaanchi Biilloonyeho qara loosu gumulsiisaancho ikke:

1. Tenne wodhora quwa 6 aana worroonni loossa aliidimmatenni massaganno; gashshanno; qineessano;
2. Biilloonyunnita haranchonna seeda yanna mixo, dirunnita loosu pirogiraammanna baajeete qixxeessatenni shiqishanno; fajjiniro loosu aana hosansa buuxanno;
3. Biilloonyunnita pirogiraamma, baajeetenna jiro gashshanno; massaganno;
4. Qaru loosu ha'risaanchira hundaanno ikkitino loosu ha'rinsho qineessaanonna distirikitete loosu ha'risaano birote sooreessira shiqishatenni fajjo afi'riro gaamanno;
5. Sayikki bissa ledi assinanni xaadooshshi baalaho biilloonye riqiwanno;
6. Tenne wodho quwa 9 garinni biilloonyu loosaasine loosoho gaamanno; gashshanno; geegiissanno;
7. Biilloonyu looso lifixisate hasiisanno bikinni biilloonyesinna loosu qeechasi beehe biilloonyu loosu ha'risaanoranna wolootu losaasinera riqiwotenni aara dandaanno.

19. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ውል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሳል፤ ይከሰሳል፤

20. ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል፡፡

7. የዋናው ሥራ አስኪያጅ ሥልጣንና ተግባር

ዋናው ሥራ አስኪያጅ የባለሥልጣኑ ዋና ሥራ አስፈጻሚ ሆኖ፡-

1. በዚህ ደንብ አንቀጽ 6 የተጠቀሱትን ሥራዎች በበላይነት ይመራል፤ ያስተዳድራል፤ ያስተባብራል፤
2. የባለሥልጣኑን የአጭርና የረጅም ጊዜ እቅዶችን፣ ዓመታዊ የሥራ ፕሮግራሞችና በጀት በማዘጋጀት ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፤
3. የባለስልጣኑን ፕሮግራሞች፣ በጀት እና ሀብት ያስተዳድራል፤ ይመራል፤
4. ተጠሪነታቸው ለዋናው ሥራ አስኪያጅ የሆኑ የባለሥልጣኑ የስራ ሂደት ባለቤቶችን እና የዲስትሪክት ሥራ አስኪያጆችን ለቢሮ ኃላፊ በማቅረብ ሲፈቀድለት ይመድባል፤
5. ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ ባለሥልጣኑን ይወክላል፤
6. በዚህ ደንብ አንቀጽ 9 መሠረት የባለስልጣኑን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል፤
7. ለባለሥልጣኑ ሥራ ቅልጥፍና በሚያስፈልግ መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በከፊል ለባለሥልጣኑ የሥራ ኃላፊዎችና ለሌሎች ሠራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል፡፡

8. Layinki Loosu Ha'risaanchi Biilloonyenna Loosu Qeecha

Biilloonyu layinki loosu ha'risaanchi qaru loosu ha'risaanchira hundaancho ikke:

1. Rosamino garinni massaganno handaari gobaanni qaru loosu ha'risaanchi bade aannosi loossa jeefisanno;
2. Qaru loosu ha'risaanchi hee'rannokki woyte woy looso jeefisate dandaannokki yannanna ikkitora lekkishsha uynisiro qara loosu ha'risaancho riqiwe loosanno.

9. Mannu Wolqa Gashshooti Daafira

Biilloonyu loosaasine loosu kifillanna loosu dani hasiisanno garinni gumullanni kaiminni loosiisaanchunna loosaanchu seerinninna qoqqowu mootimmani uynanni muro garinni galtanno.

10. Woxu Buicho

Biilloonyu eo konni woroonni noo bu'anni afi'nanniha ikkanno:

1. Qoqqowu mootimmani gaamantanno baajeete,
2. Federaale mootimma doogote fandenni gaammannisi qeechinninna
3. Giddo eonninna wolootu bu'anni ikkanno.

11. Shallaggote Taje

1. Biilloonyu wo'manna guuta ikkitinota shallaggote taje amadanno;

8. የምክትል ሥራ አስኪያጅ ሥልጣንና ተግባር የባለስልጣኑ የምክትል ሥራ አስኪያጅ ተጠሪነት ለዋና ስራ አስኪያጁ ሆኖ፡-

1. በመደበኛነት ከሚመራው ዘርፍ በተጨማሪ በዋና ስራ አስኪያጁ ተለይተው የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል፤
2. ዋና ስራ አስኪያጁ በማይኖርበት ወይም ስራውን ለማከናወን በማይችልበት ጊዜና ሁኔታ ውክልና ሲሰጠው ዋና ስራ አስኪያጁን ተክቶ ይሰራል፡፡

9. ስለ ሰው ኃይል አስተዳደር

የባለሥልጣኑ ሠራተኞች የሥራ ክፍሉና የሥራ ዓይነት እንደአስፈላጊነቱ በሚወሰነው መሠረት በአሰሪና ሠራተኛ ሕግ እና በክልሉ መንግሥት በሚወሰነው መሠረት ይተዳደራሉ፡፡

10. የገንዘብ ምንጭ

የባለሥልጣኑ ገቢ ከሚከተሉት ምንጮች የሚገኝ ይሆናል፡-

1. የክልሉ መንግስት ከሚመድበው በጀት፤
2. ከፌዴራል መንግስት የመንገድ ፈንድ ከሚመደብለት ድርሻ እና
3. ከውስጥ ገቢዎችና ሌሎች ምንጮች ይሆናል፡፡

11. የሒሳብ መዛግብት

1. ባለሥልጣኑ የተሟላና ትክክለኛ የሆነ የሒሳብ መዛግብት ይይዛል፤

2. Biilloonyu shallaggonna woxu ledo xaaddanno taje qoqqowu qara odiiterenni woy insanni riqiwantino wole odiiterenni buuxantanno.

12. Jeefishshu Nookki Seerubba

Tenne wodho ledo kipi yaannohu aye seeri tenne wodhonni hanqafantino hajubbara jeefishshu diheeranosi.

13. Biddissa Fushshate Biilloonye

Tenne wodho loosu aana hosiisate hasiissanno biddissuwa biiro fushshate dandiitanno.

14. Wodho Loosu Iima Hossanno Yanna

Tini wodho Maaja 1/2012 M.D hanafe loosu aana hossanno.

Hawaasa, Badheessa 20, 2013 M.D

Desta Ledamo

Sidaamu Dagoomu Qoqqowi Mootimma

Pirezidaanticha

2. የባለሥልጣኑ ሂሳብና ገንዘብ ነክ ሰነዶች በክልሉ ዋና ኦዲተር ወይም በዋና ኦዲተር በሚሰየመው ሌላ ኦዲተር ይመረመራል።

12. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች

ከዚህ ደንብ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ሕግ በዚህ ደንብ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

13. መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

ይህንን ደንብ በሥራ ላይ ለማዋል የሚያስፈልጉ መመሪያዎችን ቢሮው ሊያወጣ ይችላል።

14. ደንቡ ሥራ ላይ የሚውልበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከሐምሌ ፩ ቀን ፳፻፲፪ ዓ.ም ጀምሮ በሥራ ላይ ይውላል።

ሀዋሳ፣ መጋቢት ፳ ቀን ፳፻፲፫ ዓ.ም

ደስታ ሌዳሞ

የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ

መስተዳድር